

Global flyt og lokal respons

– om forskjellighet og reproduksjon i det flerkulturelle byrom
Eksempler fra Kristiansand

Mangfold

Grenseoverskridelser

Grenser opphører

Hybriditet

Stedenes oppløsning

Hva kan vi forvente?

Endring

Nasjonalstatens forvitring

Stedets revitalisering

Mobilitet

Flyt

Karina Hollekim portrett

URBAN: Karina Hollekim er oppvokst i byen, men trives best på fjellet. – I byen har jeg kontroll. De er en arena jeg behersker for godt, jeg finner ingen utfordringer her, sier hun. Bilde: Frode Sandbech

Karina Hollekim hiver seg gjerne utfor stup med fallskjerm på ryggen. Men hun er livredd for faste rutiner.

HOLLEKIM SYNDROMET.

© ANDERS WAAGE NILSEN

V RASTLØS: Jeg knytter ikke nære bånd
verken til steder eller mennesker, sier
Karina.

Everyone is travelling in the field of 'theory' today. Metaphors of movement parade across the pages of cultural theorists, social theorists, geographers, artists, literary critics. Mobility is the order of the day. Nomads, migrants, travellers and explorers inhabit a world where nothing is certain or fixed. Tradition and rootedness have the smell of death. Diaspora is everything. Monumentalism, the edifice, the rooted and bound are firmly placed in the museum of modernity. (Tim Cresswell 1997)

Stedsmyte i det offentlige byrom

Praksiser

Materialitet

Moral/etikk

Romlige metaforer og forståelser

Likhet og enighet

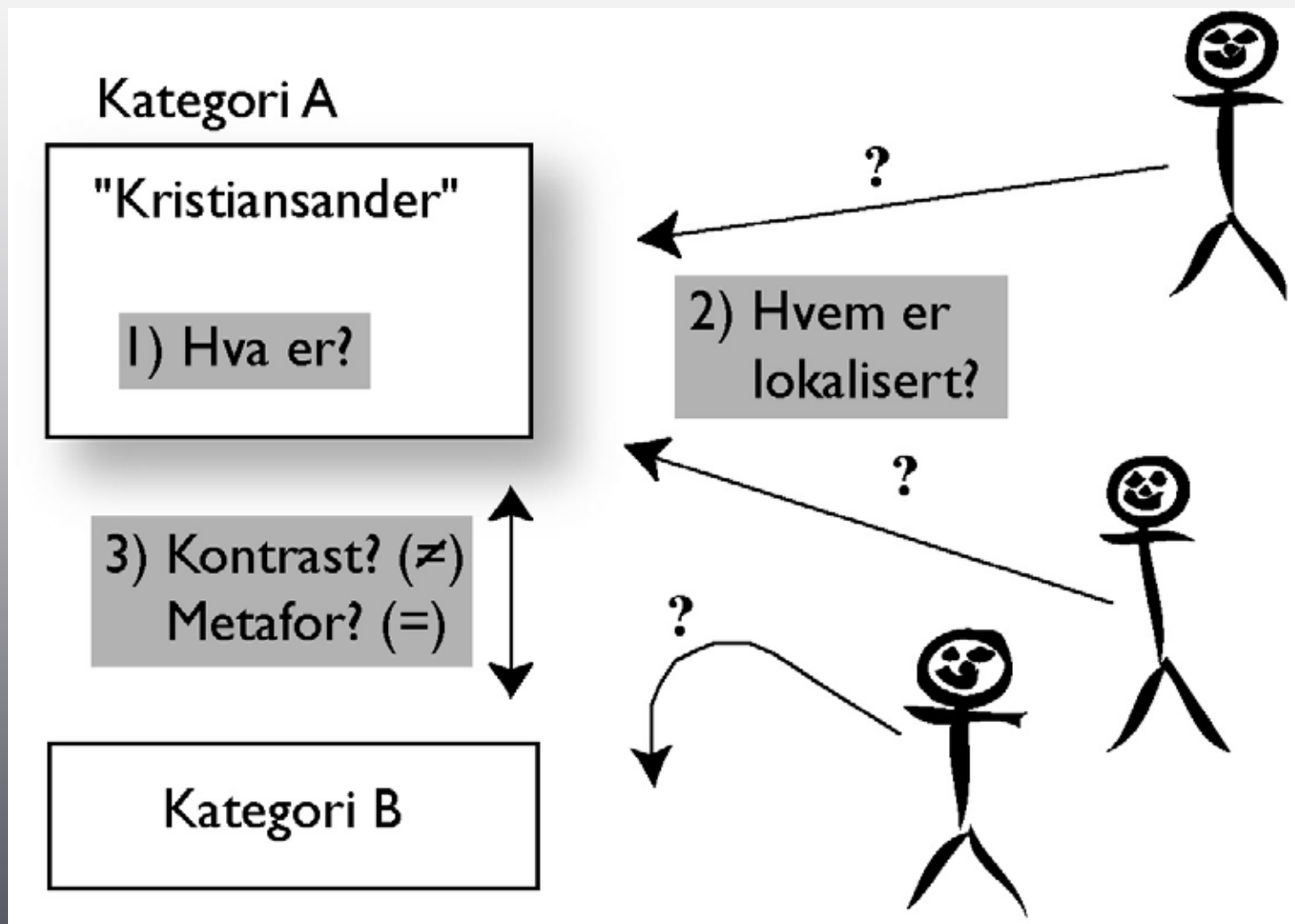
*Men det aller typiske for byen er nok
Quartfestivalen. Den trekker til seg store
folkemengder hver sommer, og det
Kristiansand får vist seg frem. Da er det
uteservering på hver restaurant, men
mange syntes det er enda bedre å sitte på
brygga i Nupenparken og drikke øl.
Virkelig vise turistene hvordan vi
kristiansandere nyter livet. (Jente,
Vågsbygd videregående skole, oppgave 5.)*

Noen innhold i stedsmyten (prototyper og kategorier)

<p>Generelle kategorier: Likhet og fellesskap. Slektskap. Stedsbundet. Sommer. Enighet som et gode.</p>	<p>Geografiske lokaliteter: Kvadraturen. Markensgate. Sjøen/ved sjøen. Strandpromenaden/Bystrand a. Fiskebrygga.</p>
<p>Praksiser: Gå på Markens. Være på/ved sjøen. Ut med båten. Generelle sommeraktiviteter.</p>	<p>Mentale tilstander: Konservative. Intolerante. Glade. Trege. Religiøse. Fornøyde.</p>

Stedsmytens konseptuelle respons på global flyt

Hva med tilflytteren?

- Rom som kausalitet
- Offentlig versus privat rom
- Stedsmyten utfordres, men endres ikke?
- Stedsmyten reproduseres
- Transnasjonale nettverk og romlige relasjoner

Sted som kausal kraft

Migrant-erfaring:

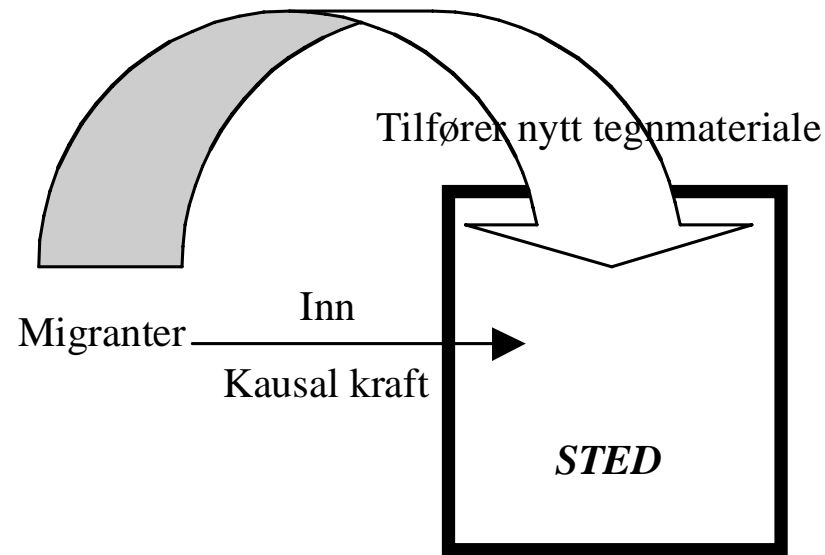
Påvirker:
Sted → *Objekt:*
Person

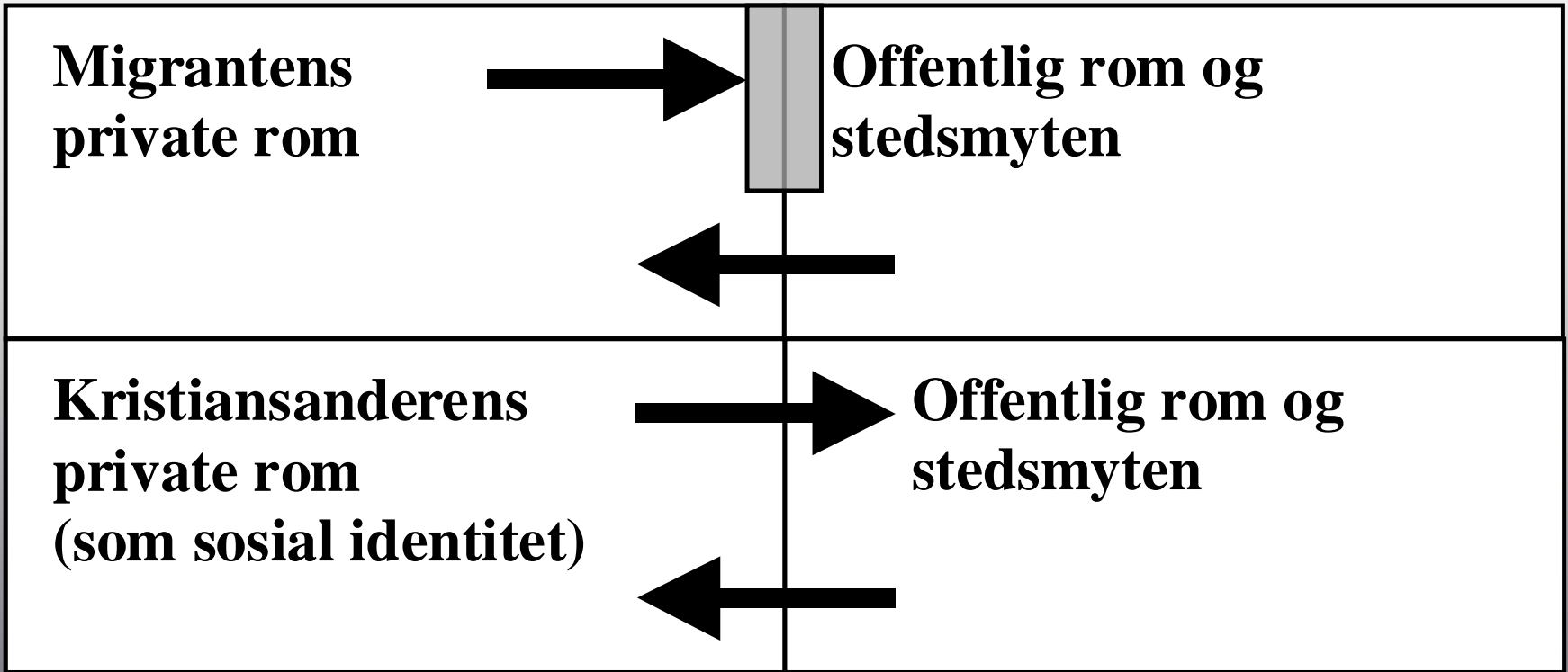
Sted som kausal kraft

Offentlig diskurs om sted:

Påvirker:
Migranter og
migrasjon → *Objekt:*
Sted og romlig
sosial identitet

Migranter og migrasjon som kausal kraft

Rita: Ja, når vi er i Norge i juletiden. Som regel pleide vi å reise i desember. Når vi er i India, så tenker vi ikke på jul. Men når vi er i Norge så har vi alt opplegget. Julestjerna den skal opp og liksom...

Parveez: Så har vi juletre.

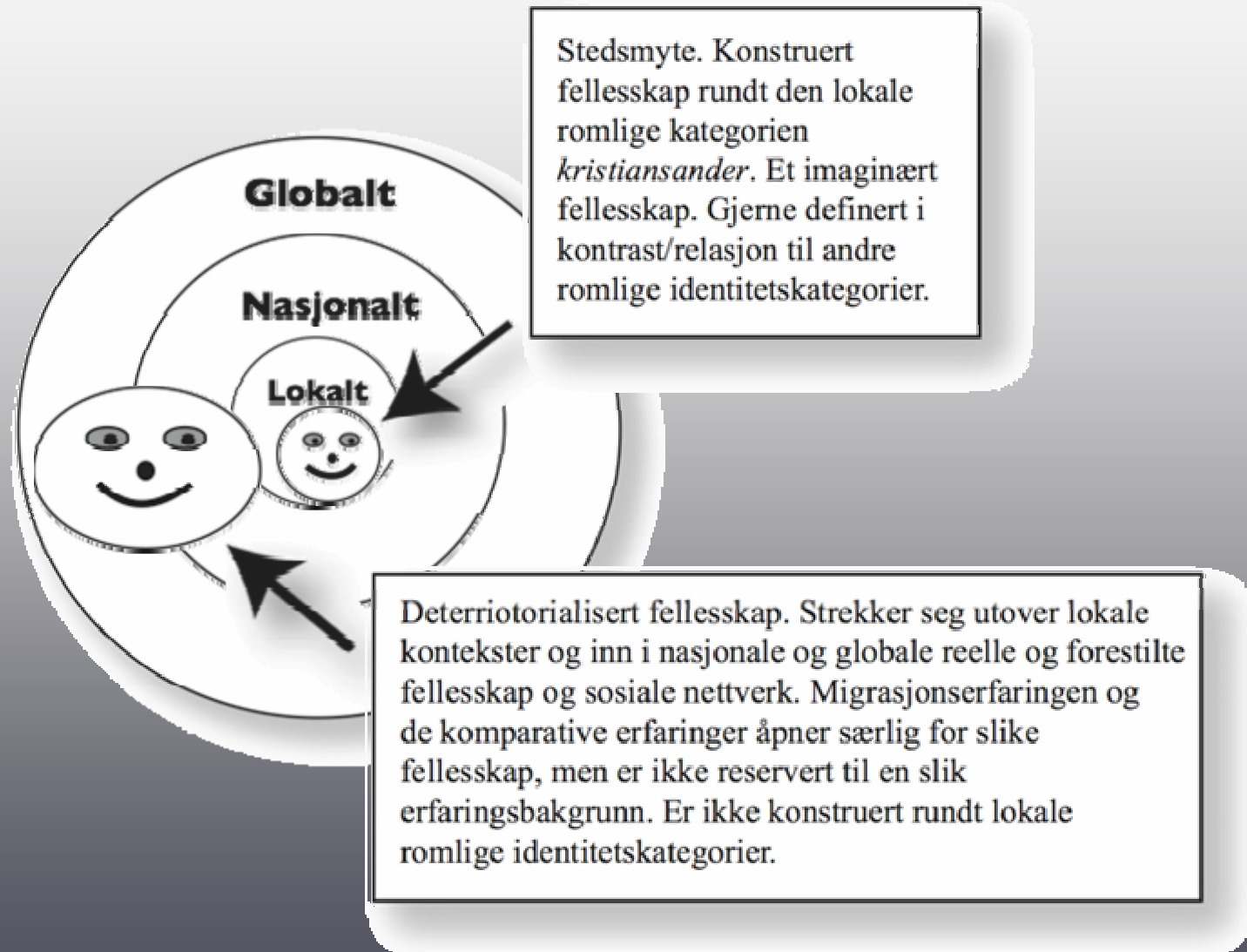
Rita: ...ha juletre og kjøpe julegaver. Og snakke om ting når det skal snakkes om, og tenne lysene for hver uke, altså adventslys og alt det opplegget. Og det har jeg hatt fra jeg var liten også.

Intervjuer: Så det har din familie gjort?

Rita: Ja, vi har feiret jul fordi at jeg føler ungene skal ikke føle seg utenfor på skolen. Når de kommer på skolen, og de snakker om for eksempel at de har satt opp julestjerna, så vet ikke de hva de snakker om for noe, og da vil jeg ikke at de skal føle seg utenfor når vi er her. Men når tilfellet har vært at vi har reist på julaften, så da har ungene heller ikke nevnt at det er julaften i dag når vi har kommet til India.

To typer fellesskap

Tilpasning og pragmatisk flertydighet

- Migrasjonserfaringen har betydning for hvordan stedet erfares og evalueres.
- Mange viktige relasjoner går ut av stedet til andre steder og til andre fellesskap. Kristiansand får mening i relasjon til slike erfaringer.
- Dette betyr en utvidet tolkningsramme.
- Men dette betyr også at vi har å gjøre med en pragmatisk tilpasning og en pragmatisk flertydighet hvor relasjoner ut av stedet er en måte å tilfredstille behov som ikke lar seg tilfredstille lokalt, og dermed en måte å leve livet lokalt. Det ene er med på å definere det andre, og motsatt.
- Migranten lever mellom stedsmyten og de transnasjonale nettverk som del av sin pragmatiske tilpasning.
- Det er ikke noe problem å leve på siden av stedsmyten, men stedsmyten begrenser det lokale praksisrommet.
- En følge er at stedets offentlige rom i stor grad reproduseres i migrantenes liv.

V RASTLØS: Jeg knytter ikke nære bånd verken til steder eller mennesker, sier Karina.

> Hun reiser. Hun står på ski. Hun flyr helikopter. Hun får betalt for å bruke det eksklusive festene.